

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.3.2011
COM(2011) 123 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**ΠΡΩΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/9/ΕΚ σχετικά με τις
εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα για τη μεταφορά προσώπων**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/9/ΕΚ σχετικά με τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα για τη μεταφορά προσώπων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οδηγία 2000/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, σχετικά με τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα για τη μεταφορά προσώπων¹ (στο εξής «η οδηγία») αποσκοπεί να θεσπίσει την ελεύθερη κυκλοφορία εντός της εσωτερικής αγοράς των κατασκευαστικών στοιχείων ασφαλείας και των υποσυστημάτων των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα, διασφαλίζοντας, παράλληλα, ένα ενιαίο και υψηλό επίπεδο ασφάλειας.

Η οδηγία άρχισε να ισχύει στις 3 Μαΐου 2000 και εφαρμόζεται πλήρως από τις 3 Μάιου 2004 στα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), δηλαδή στο σύνολο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία.

Η παρούσα έκθεση περιγράφει τα σημαντικά γεγονότα όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας. Η έκθεση αυτή υποβλήθηκε από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 21 της οδηγίας.

Η παρούσα έκθεση λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της διαβούλευσης που πραγματοποίησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής με τις αρμόδιες εθνικές αρχές και όλους τους παράγοντες που συμμετέχουν στην εφαρμογή της οδηγίας. Η διαβούλευση πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 2010 μέσω ερωτηματολογίου που αφορούσε τις διάφορες πτυχές της εφαρμογής της οδηγίας.

2. ΟΔΗΓΙΑ 2000/9/ΕΚ: ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ

Η οδηγία βασίζεται στα άρθρα 47, 55 και 95 της ΣΕΚ (πλέον άρθρα 53, 62 και 114 της ΣΛΕΕ).

Η οδηγία βασίζεται στις αρχές της νέας προσέγγισης, σύμφωνα με τις οποίες η εναρμόνιση περιορίζεται στις βασικές απαιτήσεις για την ασφάλεια, την υγεία των προσώπων, την προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία των καταναλωτών. Μόνο τα προϊόντα που ανταποκρίνονται στις βασικές απαιτήσεις που προβλέπει η οδηγία μπορούν να διατεθούν στην αγορά.

Η τήρηση των εναρμονισμένων προτύπων, των οποίων οι αναφορές έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν μεταφερθεί στα εθνικά πρότυπα,

¹ ΕΕ L 106 της 3.5.2000, σ. 21

αποτελεί τεκμήριο συμμόρφωσης με τις βασικές απαιτήσεις που προβλέπει η οδηγία. Ωστόσο, η εφαρμογή των εναρμονισμένων προτύπων δεν είναι υποχρεωτική και οι κατασκευαστές μπορούν επίσης να επιλέγουν άλλες τεχνικές λύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις βασικές απαιτήσεις που προβλέπονται στην οδηγία.

Η οδηγία, μολονότι βασίζεται στις γενικές αυτές αρχές, παρουσιάζει επίσης ειδικές πτυχές που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα. Πράγματι, οι εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, εκτός από τις πολύ μικρές, είναι μοναδικά προϊόντα, προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες και αποτελούνται από σταθερές δομές και κινητές μηχανές, οι οποίες είναι αναπόσπαστες οι μien από τις δε.

Κατά συνέπεια, η οδηγία βασίζεται στη διάκριση μεταξύ των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας, των υποσυστημάτων και των εγκαταστάσεων και προβλέπει διαφορετικά καθεστώτα για τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας και τα υποσυστήματα, αφενός, και για τις εγκαταστάσεις, αφετέρου. Τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας και τα υποσυστήματα διέπονται από τους κανόνες ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών και υπόκεινται στην αξιολόγηση και τη δήλωση πιστότητας, ενώ οι εγκαταστάσεις, ως σταθερές, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και υπόκεινται σε άδεια κατασκευής και, στη συνέχεια, σε άδεια λειτουργίας που χορηγούνται από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

Η διάκριση αυτή μεταξύ κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας, υποσυστημάτων και εγκαταστάσεων αντανακλά, συνεπώς, την ιδιαιτερότητα των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα σε σχέση με άλλα προϊόντα του κλάδου της μηχανικής. Αποτελεί επίσης την αιτία για την οποία ο νομοθέτης επέλεξε για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα μια νομοθετική πράξη ειδικά σχεδιασμένη για τον εν λόγω κλάδο, διαφορετική από το κεκτημένο περί ευρωπαϊκής εναρμόνισης των προϊόντων του κλάδου της μηχανικής, και ιδιαίτερα, από την οδηγία 2006/42/EK σχετικά με τα μηχανήματα².

3. Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ ΣΥΡΜΑΤΟΣΧΟΙΝΑ

Οι εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα αποτελούν ένα, κατά κύριο λόγο, δημόσιο μέσο μεταφοράς και η ασφάλειά τους έχει, συνεπώς, μέγιστη σημασία, τόσο για τους χρήστες όσο και για τους εργαζόμενους που ασχολούνται με τη λειτουργία και τη συντήρησή τους.

Πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι, ιδιαίτερα στις ορεινές περιοχές, οι εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα χρησιμοποιούνται κυρίως για τουριστικούς σκοπούς και η εκμετάλλευσή τους έχει πρωταρχική οικονομική σημασία.

Η αγορά των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη ειδίκευση του βιομηχανικού κλάδου. Βασίζεται σε επαγγελματίες αγοραστές οι οποίοι επιλέγουν τον κατασκευαστή μιας εγκατάστασης αναβατήρων ύστερα από διαγωνισμό μέσω προσκλήσεων υποβολής προσφορών, δημόσιων ή ιδιωτικών.

² Οδηγία 2006/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, σχετικά με τα μηχανήματα και την τροποποίηση της οδηγίας 95/16/EK (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ 24) – Η οδηγία 2006/42/EK κατήργησε την προηγούμενη οδηγία 98/37/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22 Ιουνίου 1998, για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τις μηχανές (ΕΕ L 207 της 23.7.1998, σ. 1)

Ο ευρωπαϊκός κλάδος παραγωγής κατέχει παραδοσιακά πρωταρχική θέση στην αγορά εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα, όχι μόνον εντός αλλά και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, από τις συγκεντρώσεις των τελευταίων ετών προέκυψαν δύο μεγάλοι ευρωπαϊκοί βιομηχανικοί όμιλοι με πολύ ισχυρή παρουσία στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια αγορά. Ωστόσο, δεν είναι ιδιαίτερα πολυάριθμες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό.

Με την ενοποίηση των διαδικασιών για την αξιολόγηση της πιστότητας των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας και των υποσυστημάτων και με την προώθηση της καθιέρωσης εναρμονισμένων προτύπων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η οδηγία επέτρεψε να πραγματοποιηθούν οικονομίες κλίμακας μέσω της τυποποίησης των προϊόντων.

Το βασικότερο, όμως, ήταν ότι η έκδοση της οδηγίας, η οποία αποδείχθηκε εποικοδομητική ακόμα και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βελτιώθηκαν η θέση και η προβολή του οικείου κλάδου παραγωγής.

4. Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/9/ΕΚ

Σε γενικές γραμμές, δεν προέκυψαν ιδιαίτερα προβλήματα κατά τη μεταφορά της οδηγίας σε εθνικό επίπεδο και δεν χρειάστηκε να κινηθεί διαδικασία για παράβαση κατά κανενός κράτους μέλους.

Η Επιτροπή εκτόνισε, με τη βοήθεια εμπειρογνώμονα και σε συνεννόηση με τα ενδιαφερόμενα μέρη του κλάδου, έναν οδηγό για την εφαρμογή της οδηγίας. Ο οδηγός, ο οποίος δημοσιεύθηκε το 2006, εκπονήθηκε για να αποτελέσει ένα ερμηνευτικό βοήθημα για όλους όσοι συμμετέχουν στην εφαρμογή της οδηγίας³.

4.1. Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1)

Οι εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την οδηγία είναι οι σχοινοσιδηρόδρομοι, οι καλωδιοκίνητοι εναέριοι θάλαμοι, οι τηλεκαμπίνες, τα τηλεκαθίσματα και τα τελεσκή. Η οδηγία εφαρμόζεται στις εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται και τίθενται σε λειτουργία μετά τις 3 Μάιου 2004 και στα υποσυστήματα και τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας που διατίθενται στην αγορά ύστερα από την ημερομηνία αυτή.

Όσον αφορά τις τροποποιήσεις των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, δηλαδή των εγκαταστάσεων που κατασκευάστηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία πριν από τις 3 Μαΐου 2004, η οδηγία προβλέπει ότι μόνο οι τροποποιήσεις για τις οποίες απαιτείται νέα έγκριση λειτουργίας πρέπει να πληρούν τις βασικές απαιτήσεις, ενώ οι άλλες τροποποιήσεις δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Ως προς αυτό, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η εφαρμογή της οδηγίας όσον αφορά τις τροποποιήσεις των υφιστάμενων εγκαταστάσεων δεν ήταν πάντοτε εύκολη, διότι, ανάλογα με τους διαφορετικούς κανονισμούς των κρατών μελών, είναι ενίοτε δύσκολο να εντοπιστούν οι τροποποιήσεις για τις οποίες απαιτείται νέα έγκριση λειτουργίας.

³ Ο οδηγός δημοσιεύθηκε στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά και είναι επίσης διαθέσιμος σε ηλεκτρονική μορφή, στα αγγλικά, στα γαλλικά, στα γερμανικά και στα ιταλικά στον δικτυακό τόπο της ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/documents/guidance/cableways/index_en.htm

Το άρθρο 1 παράγραφος 6 εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, μεταξύ άλλων, τους ανελκυστήρες κατά την έννοια της οδηγίας 95/16/EK⁴, τους σχοινοτροχιοδρόμους παραδοσιακής κατασκευής, τους οδοντωτούς τροχιοδρόμους και τις εγκαταστάσεις σε πάρκα αναψυχής. Τα πρώτα έτη εφαρμογής της οδηγίας έδειξαν ότι έπρεπε να οριστεί καλύτερα το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας σε σχέση με την οδηγία 95/16/EK σχετικά με τους ανελκυστήρες, ιδίως όσον αφορά τους κεκλιμένους ανελκυστήρες. / Παράλληλα, η διάκριση μεταξύ εγκαταστάσεων των πάρκων αναψυχής, που προορίζονται για την αναψυχή, και εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα που χρησιμοποιούνται ως μέσο για τη μεταφορά προσώπων και, ως τέτοιες, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, δεν είναι πάντοτε προφανής.

4.2. Βασικές απαιτήσεις και εναρμονισμένα πρότυπα (άρθρα 2-3 και παράρτημα II)

Η εφαρμογή και η τήρηση των βασικών απαιτήσεων που προβλέπονται στην οδηγία εξασφάλισε ένα πολύ υψηλό επίπεδο ασφάλειας των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα σε όλα τα κράτη μέλη. Ως προς αυτό, διαπιστώνεται ότι η έκδοση της οδηγίας συνέβαλε κυρίως στην αύξηση του επιπέδου ασφάλειας των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα στα κράτη μέλη που δεν είχαν ιστορική παράδοση στον τομέα αυτό.

Εξάλλου, η έκδοση της οδηγίας προώθησε την ολοκλήρωση της διαδικασίας τυποποίησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πράγματι, το 2000 η Επιτροπή ανέθεσε στην CEN⁵ και στην CENELEC⁶ την εντολή τυποποίησης M300 στον τομέα των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων. Το πρόγραμμα τυποποίησης ολοκληρώθηκε από την τεχνική επιτροπή της CEN που είναι αρμόδια για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα κατά την περίοδο 2000-2005. Υπάρχουν σήμερα είκοσι τρία εναρμονισμένα πρότυπα στον τομέα των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα. Οι αναφορές τους δημοσιεύονται τακτικά στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷ και ο κατάλογος διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας⁸.

Κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής της οδηγίας υπήρξε μόνον μία επίσημη προσφυγή κατά εναρμονισμένου προτύπου από ένα κράτος μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 7 της οδηγίας. Βάσει των απόψεων που διατύπωσαν η μόνιμη συμβουλευτική επιτροπή της οδηγίας και η μόνιμη επιτροπή της οδηγίας 98/34/EK⁹ η επίσημη προσφυγή δεν έγινε δεκτή, διότι δεν υπήρξε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το εναρμονισμένο πρότυπο, που αποτέλεσε αντικείμενο της προσφυγής, δεν πληρούσε τις βασικές απαιτήσεις που προβλέπονται από την οδηγία και, συνεπώς, η αναφορά στο εναρμονισμένο πρότυπο παρέμεινε στον κατάλογο των προτύπων που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁰.

⁴ Οδηγία 95/16/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1995, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους ανελκυστήρες (ΕΕ L 213 της 7.9.1995, σ. 1).

⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης

⁷ Η πλέον πρόσφατη δημοσίευση των αναφορών των εναρμονισμένων προτύπων στον τομέα των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα έγινε στην Επίσημη Εφημερίδα C 51 της 4.3.2009, σ. 9.

⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/documents/standardization/cableways/index_en.htm

⁹ Οδηγία 98/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37). Οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/48/EK (ΕΕ L 217 της 5.8.1998, σ. 18).

¹⁰ Απόφαση της Επιτροπής, της 26 Νοεμβρίου 2008, για τη μη διαγραφή των στοιχείων του προτύπου EN 12929-2:2004 «Απαιτήσεις ασφάλειας εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα για μεταφορά προσώπων -

Στο πλαίσιο της εντολής τυποποίησης που έδωσε η Επιτροπή, η τεχνική επιτροπή της CEN που είναι αρμόδια για τις εγκαταστάσεις με συρματοσχοίνα δρομολόγησε πρόσφατα μια πρώτη διαδικασία αναθεώρησης των υφιστάμενων εναρμονισμένων προτύπων, ώστε να γίνουν οι τροποποιήσεις και επικαιροποιήσεις που ενδεχομένως απαιτούνται.

4.3. Ανάλυση της ασφάλειας και έκθεση ασφάλειας (άρθρο 4 και παράρτημα ΙΙΙ)

Η οδηγία προβλέπει ότι κάθε σχέδιο εγκατάστασης πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ανάλυσης της ασφάλειας, η οποία λαμβάνει υπόψη όλες τις πτυχές που αφορούν την ασφάλεια του συστήματος και του περιβάλλοντός του στο πλαίσιο του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της θέσης σε λειτουργία και επιτρέπει να εντοπίζονται οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη λειτουργία.

Η ανάλυση ασφάλειας οδηγεί στη σύνταξη έκθεσης ασφάλειας στην οποία πρέπει να περιγράφονται τα μέτρα που προβλέπονται για την αντιμετώπιση των κινδύνων και πρέπει να περιλαμβάνει τον κατάλογο των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας και των υποσυστημάτων.

Η ανάλυση ασφάλειας αποτελεί μια καινοτομική έννοια που καθιερώνει η οδηγία και η οποία έχει αποδεχθεί θεμελιώδες στοιχείο της εφαρμογής της. Πρέπει, ωστόσο, να υπογραμμιστεί ότι η οδηγία προβλέπει μόνον ότι η ανάλυση ασφάλειας πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του κυρίου του έργου ή του εντολοδόχου του. Συνεπώς, δεν διευκρινίζεται ποιος πρέπει να διενεργήσει αυτή την ανάλυση, αλλά μόνον για λογαριασμό ποίου διενεργείται. Ομοίως, όσον αφορά τη μέθοδο που πρέπει να ακολουθείται για την προετοιμασία της ανάλυσης ασφάλειας, η οδηγία διευκρινίζει μόνον ότι πρέπει να διενεργείται με αναγνωρισμένη μέθοδο, η οποία μπορεί να λαμβάνει υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις στον κλάδο, την πολυπλοκότητα της εγκατάστασης και τους προβλεπόμενους τρόπους εκμετάλλευσης. Ως προς αυτό, επισημαίνεται ότι αυτή η αρκετά γενική διατύπωση οδήγησε ορισμένες φορές σε ερμηνευτικές δυσκολίες κατά την εφαρμογή της οδηγίας.

4.4. Κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας, υποσυστήματα και εγκαταστάσεις (άρθρο 1 και παράρτημα Ι)

Όπως επισημαίνεται ανωτέρω, η οδηγία βασίζεται στη διάκριση μεταξύ κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας, υποσυστημάτων και εγκαταστάσεων.

Όσον αφορά τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας, η οδηγία τα ορίζει ως κάθε στοιχειώδες συστατικό στοιχείο, ομάδα συστατικών στοιχείων, υποσύνολο ή πλήρες σύνολο υλικού και κάθε σύστημα, το οποίο ενσωματώνεται στην εγκατάσταση με σκοπό να εξασφαλίσει την επιτέλεση λειτουργίας σχετικής με την ασφάλεια και επισημαίνεται από την ανάλυση ασφάλειας.

Οι εγκαταστάσεις αντιπροσωπεύουν το πλήρες σύστημα, το εγκατεστημένο στον τόπο λειτουργίας, αποτελούμενο από τις δομικές κατασκευές και τα υποσυστήματα. Οι δομικές κατασκευές σχεδιάζονται ειδικά για κάθε εγκατάσταση και λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων,

Γενικές απαιτήσεις - Μέρος 2: Πρόσθετες απαιτήσεις για συρματοδρόμους δύο καλωδίων με αναστροφή χωρίς πέδηση οχήματος στο συρματοσχοίνο έλξεως», που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οδηγία 2000/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (C(2008)7289 τελικό).

τη χάραξη γραμμών, τα τεχνικά έργα της διαδρομής, τους σταθμούς και τα θεμέλια. Όσον αφορά τα υποσυστήματα, η οδηγία δεν προβλέπει κανονικό ορισμό, αλλά απαρίθμηση: μεταξύ των στοιχείων που παρατίθενται, μπορούμε να αναφέρουμε, μεταξύ άλλων, τα συρματόσχοινα και τις συνδέσεις συρματοσχοίων, τη μετάδοση κίνησης και την πέδηση, τα οχήματα, τα μηχανικά συστήματα, τις ηλεκτροτεχνικές εγκαταστάσεις και τις ορεινές εγκαταστάσεις.

Η οδηγία προβλέπει ότι τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας και τα υποσυστήματα επωφελούνται από την ελεύθερη κυκλοφορία εντός της εσωτερικής αγοράς, και για το σκοπό αυτό, υπόκεινται σε διαδικασία αξιολόγησης και δήλωσης της συμμόρφωσης. Ενώ οι εγκαταστάσεις εξακολουθούν να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και, για το σκοπό αυτό, κάθε κράτος μέλος καθορίζει τις διαδικασίες έγκρισης για την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία των εγκαταστάσεων που είναι εγκατεστημένες στο έδαφός του.

Η σαφήνεια και η συνοχή κατά τον προσδιορισμό των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας, των υποσυστημάτων και των εγκαταστάσεων έχουν καθοριστική σημασία για τη σωστή εφαρμογή της οδηγίας. Ωστόσο, κατά την εφαρμογή της οδηγίας, η διαχωριστική γραμμή, ιδιαίτερα μεταξύ των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας και των υποσυστημάτων καθώς και μεταξύ των υποσυστημάτων και των δομικών κατασκευών δεν ήταν πάντα προφανής.

4.5. Αξιολόγηση και δήλωση πιστότητας των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας (άρθρο 7 και παραρτήματα IV-V)

Προτού διατεθούν στην αγορά, τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας πρέπει να υποβάλλονται από τον κατασκευαστή ή από τον εντολοδόχο του, που είναι εγκατεστημένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε διαδικασία αξιολόγησης της πιστότητας.

Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστότητας που προβλέπει η οδηγία για τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας αναφέρεται σε διαφορετικές ενότητες, που αποτελούν αντικείμενο της οδηγίας 93/465/ΕΟΚ¹¹. Πρόκειται για την ενότητα Β (*εξέταση «τύπου ΕΚ»*), σε συνδυασμό με την ενότητα Δ (*Διασφάλιση ποιότητας παραγωγής*) ή με την ενότητα ΣΤ (*εξακρίβωση επί προϊόντων*)· για την ενότητα Η (*Πλήρης διασφάλιση ποιότητας*) και τέλος για την ενότητα Ζ (*εξακρίβωση ανά μονάδα*). Οι διαφορετικές ενότητες μπορούν να επιλέγονται από τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του και χρησιμοποιούνται πάντοτε τρίτοι οργανισμοί, οι κοινοποιημένοι οργανισμοί. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης της πιστότητας, ο κατασκευαστής ή ο εντολοδόχος του επιθέτει το σήμα συμμόρφωσης CE και καταρτίζει τη δήλωση πιστότητας CE.

Η εφαρμογή της οδηγίας έδειξε ότι η επιλογή των ενοτήτων που εφαρμόζονται για την αξιολόγηση της πιστότητας των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας είναι απολύτως σκόπιμη. Το γεγονός ότι η οδηγία προβλέπει ότι η αξιολόγηση της πιστότητας πρέπει

¹¹ Απόφαση 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1993, για τις ενότητες που αφορούν τις διάφορες φάσεις των διαδικασιών αξιολόγησης της πιστότητας και τους κανόνες επίθεσης και χρήσης της σήμανσης πιστότητας «CE» που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στις οδηγίες τεχνικής εναρμόνισης (ΕΕ L 220 της 30.8.1993, σ. 23) - Η απόφαση 93/465/ΕΟΚ καταργήθηκε από την απόφαση 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 (βλ. σημείωση αριθ. 17).

υποχρεωτικά να διενεργείται από έναν κοινοποιημένο οργανισμό αποδείχθηκε ενδεδειγμένη και δεν προέκυψε κανένα συγκεκριμένο πρόβλημα όσον αφορά την εφαρμογή των διαφορετικών ενοτήτων.

4.6. Αξιολόγηση και δήλωση πιστότητας των υποσυστημάτων (άρθρο 10 και παραρτήματα VI-VII)

Προτού διατεθούν στην αγορά, τα υποσυστήματα πρέπει επίσης να υποβάλλονται από τον κατασκευαστή ή από τον εντολοδόχο του, που είναι εγκατεστημένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε διαδικασία αξιολόγησης της πιστότητας.

Ωστόσο, η διαδικασία αξιολόγησης της πιστότητας που προβλέπεται στην οδηγία για τα υποσυστήματα δεν αναφέρεται, αντίθετα με αυτή που προβλέπεται για τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας, σε ειδικές ενότητες.

Πράγματι, η οδηγία προβλέπει για τα υποσυστήματα μια διαδικασία εξέτασης CE, η οποία διενεργείται κατόπιν αιτήματος του κατασκευαστή ή του εντολοδόχου του, από τον κοινοποιημένο οργανισμό που έχει επιλέξει για τον σκοπό αυτό ο κατασκευαστής ή ο εντολοδόχος του. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής ο κατασκευαστής ή ο εντολοδόχος του καταρτίζει δήλωση πιστότητας CE. Δεν είναι απαραίτητο να τοποθετηθεί το σήμα CE.

Ως προς το σημείο αυτό, πρέπει να τονιστεί ότι η απουσία ενοτήτων όσον αφορά τη διαδικασία εξέτασης CE για τα υποσυστήματα οδήγησε ενίοτε σε διαφορετικές ερμηνείες και πρακτικές.

4.7. Μέτρα διάσωσης (άρθρα 14 -15).

Η οδηγία καθορίζει τη διαδικασία διάσωσης που πρέπει να ακολουθείται σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος διαπιστώσει ότι ένα κατασκευαστικό στοιχείο ασφάλειας, ένα υποσύστημα ή ακόμα και μια εγκατάσταση μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια των προσώπων και, ενδεχομένως, την ασφάλεια των αγαθών. Η διαδικασία αυτή, της οποίας η χρησιμότητα δεν αμφισβητείται, δεν εφαρμόστηκε ποτέ κατά τη διάρκεια αυτών των πρώτων χρόνων εφαρμογής της οδηγίας.

4.8. Κοινοποιημένοι οργανισμοί (άρθρο 16 και παράρτημα VIII)

Αρκετά κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει στην Επιτροπή και σε άλλα κράτη μέλη τους οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για τη διενέργεια, κατά την έννοια της οδηγίας, των διαδικασιών αξιολόγησης της πιστότητας των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας και των υποσυστημάτων¹².

¹² Ο επικαιροποιημένος κατάλογος των κοινοποιημένων οργανισμών διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/documents/legislation/cableways/notified-bodies/index_en.htm

Προφανώς, είναι καθοριστικής σημασίας να εφαρμόζονται από τις εθνικές αρχές των διαφόρων κρατών μελών με αυστηρό και συνεκτικό τρόπο τα κριτήρια που προβλέπονται στην οδηγία για την αξιολόγηση των κοινοποιούμενων οργανισμών.

Όσον αφορά τον συντονισμό των κοινοποιημένων οργανισμών κατά την έννοια της οδηγίας, συγκροτήθηκε και άρχισε να λειτουργεί το 2004 η τομεακή ομάδα των κοινοποιημένων οργανισμών για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα. Διττός σκοπός της συγκρότησης της εν λόγω ομάδας ήταν η καθιέρωση της συνεργασίας μεταξύ των κοινοποιημένων οργανισμών του κλάδου και η προαγωγή, με τον τρόπο αυτό, της εναρμόνισης των διαδικασιών αξιολόγησης της πιστότητας που πραγματοποιούνται σύμφωνα με την οδηγία.

Η τομεακή ομάδα των οργανισμών που έχουν κοινοποιηθεί για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα έχει εκδώσει έως σήμερα πέντε συστάσεις χρήσης (*Recommendations for use – RfUs*)¹³.

Η συνεργασία που ξεκίνησε το 2004 μεταξύ των κοινοποιημένου οργανισμών του κλάδου ήταν θετική: ωστόσο, θα μπορούσε να είναι ακόμα πιο αποτελεσματική. Πράγματι, η εναρμόνιση των διαδικασιών αξιολόγησης της πιστότητας δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί και, όσον αφορά τις συστάσεις χρήσεις που έχουν εκδοθεί, δεν είναι ιδιαίτερα πολυάριθμες και αφορούν κυρίως τυπικά και διοικητικά, αλλά όχι κατ' ανάγκη τεχνικά, θέματα.

4.9. Επιτροπή (άρθρο 17)

Η οδηγία προβλέπει ότι η Επιτροπή επικουρείται από μόνιμη συμβουλευτική επιτροπή η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των αρχών κρατών μελών και προεδρεύεται από εκπρόσωπο της Επιτροπής.

Κατά τα πρώτα έτη της εφαρμογής της οδηγίας, η επιτροπή συνεδρίαζε κατ' αρχήν μία φορά ετησίως και δεν κλήθηκε να εγκρίνει πραγματικά μέτρα εφαρμογής της οδηγίας με επίσημη ψηφοφορία. Αντιθέτως η επιτροπή ασχολήθηκε με τα ερμηνευτικά ζητήματα που συνδέονται με την εφαρμογή της οδηγίας και τη μεταφορά της σε εθνικό επίπεδο και, με τον τρόπο αυτό, προώθησε τη συνεργασία και το διάλογο με τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Στο πλαίσιο αυτό, πολύ χρήσιμη αποδείχθηκε η παρουσία στις συνεδριάσεις, ως παρατηρητών, των ενδιαφερόμενων μερών του κλάδου (OITAF¹⁴, IARM¹⁵, FIANET¹⁶) και των άλλων συντελεστών που συμμετέχουν στην εφαρμογή της οδηγίας (η τεχνική επιτροπή της CEN που είναι αρμόδια για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα και η τομεακή ομάδα των οργανισμών που έχουν κοινοποιηθεί για τις εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα).

¹³ Το κείμενο των συστάσεων δημοσιεύθηκε στον δικτυακό τόπο της ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/documents/legislation/cableways/notified-bodies/index_en.htm.

¹⁴ Organizzazione Internazionale Trasporti a Fune (Διεθνής Οργάνωση Μεταφορών με συρματόσχοινα), η οποία συγκεντρώνει όλους τους δραστηριοποιούμενους στον κλάδο των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα (κατασκευαστές, φορείς εκμετάλλευσης και εθνικές αρχές).

¹⁵ International Association of Ropeway Manufacturers (Διεθνής Ένωση Κατασκευαστών Εγκαταστάσεων με Συρματόσχοινα).

¹⁶ Διεθνής Ομοσπονδία των Εθνικών Ενώσεων Φορέων Εκμετάλλευσης Εναέριων Θαλάμων, Καλωδιοκίνητων Σχοινοσιδηροδρόμων και άλλων εγκαταστάσεων μεταφοράς επιβατών με συρματόσχοινα.

4.10. Εποπτεία της αγοράς και ομάδα ADCO

Η εποπτεία της αγοράς αποτελεί βασική αρχή της νέας προσέγγισης και εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Πράγματι, ύστερα από την έκδοση της οδηγίας, οι εθνικές αρχές καλούνται να διενεργούν την εποπτεία της αγοράς στον τομέα των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά συμμορφώνονται με τις βασικές απαιτήσεις που προβλέπει η οδηγία.

Για την ενίσχυση της εποπτείας της αγοράς, αποδεικνύεται, επίσης, αναγκαίο να καθιερωθεί η διοικητική συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι επιφορτισμένες με την επιτήρηση της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό, το 2008 συγκροτήθηκε η ομάδα ADCO (*Διοικητική Συνεργασία*) για την οδηγία.

Η ομάδα ADCO, μετά τη σύστασή της, συνεδριάζει ταυτόχρονα με τις συνεδριάσεις της επιτροπής. Αποτελεί ένα φόρουμ συζήτησης στο οποίο οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία της αγοράς στον τομέα των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν πληροφορίες και ορθές πρακτικές. Επί του παρόντος, η δραστηριότητα της ομάδας αποδείχθηκε πολλά υποσχόμενη όσον αφορά την καθιέρωση μιας αποτελεσματικής και διαφανούς συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών.

4.11. Η καινοτομία

Το άρθρο 11 παράγραφος 3 της οδηγίας προβλέπει ότι, στην περίπτωση καινοτομικών κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας ή υποσυστημάτων, ένα κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα στους εξής όρους: το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή, η οποία προσφεύγει αμέσως στην επιτροπή.

Κατά τα πρώτα έτη της εφαρμογής της οδηγίας, η διαδικασία αυτή δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Πρέπει, συνεπώς, να εξακριβωθεί εάν η διάταξη αυτή μπορεί πράγματι να προσδώσει προστιθέμενη αξία σε σχέση με τις διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης που προβλέπει διαφορετικά η οδηγία.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Με την έκδοση και την έναρξη εφαρμογής της οδηγίας επιτεύχθηκε ο στόχος της δημιουργίας μιας εσωτερικής αγοράς για τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας και τα υποσυστήματα των εγκαταστάσεων με συρματόσχοινα, διασφαλίζοντας ενιαίο και υψηλό επίπεδο ασφάλειας στα κράτη μέλη.

Παράλληλα, η εφαρμογή της οδηγίας κατέδειξε ορισμένα ειδικά προβλήματα. Η Επιτροπή θα εξετάσει τις πτυχές αυτές και τις πιθανές λύσεις ενόψει της αναθεώρησης της οδηγίας, η οποία θα αποτελέσει επίσης την ευκαιρία για να ευθυγραμμιστεί η οδηγία με το περιεχόμενο

της απόφασης 768/2008/EK¹⁷, η οποία εγκρίθηκε στο πλαίσιο του νέου νομικού πλαισίου για τη νομοθεσία της νέας προσέγγισης.

¹⁷ Απόφαση αριθ. 768/2008/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, σχετικά με ένα κοινό πλαίσιο για την εμπορία των προϊόντων και σχετικά με την κατάργηση της απόφασης 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 82).